

Institutionen för Hälsovetenskaper

TENTAMEN

Kurs Grupper dynamik och utveckling

Examinationsmoment Salstenta

Kurskod SD304G

Högskolepoäng för examinationsmomentet 4hp

Datum 2026-01-17

Tentamenstid 09:15-13:30

Ansvarig lärare Susanna Nordström

Berörda lärare

Hjälpmedel/bilagor

Övrigt

Anvisningar

- ☐ Ta nytt blad för varje lärare
- ☐ Ta nytt blad för varje ny fråga
- ☒ Skriv endast på en sida av papperet.
- ☒ Skriv namn och personnummer på samtliga inlämnade blad.
- ☒ Numrera lösbladen löpande.
- ☒ Använd inte röd penna.
- ☒ Markera med kryss på omslaget vilka uppgifter som är lösta.

Poänggränser

Totalpoäng på tentan: 24 poäng

Gräns för godkänt: 12 poäng

Gräns för väl godkänt: 19 poäng

Skrivningsresultat bör offentliggöras inom 18 arbetsdagar

Lycka till!

Antal sidor totalt 6

Nedan följer beskrivningen av ett längre case som är er utgångspunkt för denna tenta. Under caset står de begrepp och teorier som beskrivits i den information som getts ut inför tentan. Din uppgift är:

1. Att läsa igenom tenta- och casebeskrivningen (och gärna göra en mindmap till stöd)
2. Att själv välja ut fyra begrepp ur listan nedan som du vill använda gentemot caset.

Obs! Begreppet kan vara en del av en större teori, t.ex. en av sex maktbaser French & Raven tar upp eller en sorts ledarskap. Ni får dock bara välja ett begrepp ur de större teorierna (se markerat i rött nedan). Observera också att det inte räcker att använda området i sig, att t.ex. skriva *social påverkan*, *konformitet* eller *ledarskap* endast utan att du behöver beskriva vilken aspekt av eller vilken sorts social påverkan, konformitet eller ledarskap du refererar till med hjälp av begrepp.

3. Att beskriva vad begreppen/teorierna innebär och med egna ord visa var i caset du ser dessa begrepp eller teorier
4. Reflektera med egna ord och med förankring i caset hur vart och ett av dina valda begrepp:
 - Kan förstås på ett positivt sätt
 - Kan förstås på ett negativt sätt

I tentan beskriver du först vilka fyra begrepp du valt. Begreppen ska redogöras för och sedan användas för att beskriva vad som händer i caset och hur händelserna kan förstås. Du måste uppfylla all tre delar; redogöra för begrepp, tillämpa begreppet på caset samt koppla detta till reflektioner om positiva och negativa aspekter av begreppen. Referera kontinuerligt tillbaka till caset.

Du kan antingen behandla varje begrepp med redogörelse och tillämpning för sig (ny sida för varje nytt begrepp) eller skriva ihop texten som en diskussion där du kopplar ihop olika begrepp med caset. Det senare förhållningssättet ger grund för högre betyg. Gör gärna en mindmap innan du startar (den ska dock inte inkluderas i inlämningen).

Varje begrepp kan ge 6 poäng totalt. Poängen fördelas enligt följande på varje begrepp:

Redogörelse: 1-2 poäng

Tillämpning: 2-4 poäng

Du får inte poäng för begrepp som överstiger de fyra som efterfrågas. Se därför till att vara tydlig med vilka begrepp du valt och att jobba ingående med de fyra. Det är dock helt OK att använda ytterligare begrepp för att förstärka ett resonemang, så länge de grundläggande fyra är tydligt redogjorda och förankrade i sig.

Totalpoäng på tentan: 24 poäng

Gräns för godkänt: 12 poäng

Gräns för väl godkänt: 19 poäng

Betygskriterier

Underkänt: Redogörelse samt tillämpning av samtliga eller flera begrepp har uteblivit, varit vagt formulerade, saknat viktiga delar och/eller redogjort för annat än det begreppet eller caset rör. Begrepp och case är inte tydligt kopplade.

Godkänt: Redogörelse och tillämpning av samtliga eller merparten begrepp har varit tydligt framskriven samt innehållit korrekta och relevanta resonemang gentemot caset. Kopplingar mellan begrepp och case är således tydliga. Poängen ska totalt sett uppnå godkänt-nivå.

Väl godkänt: Redogörelse och tillämpning har utifrån samtliga eller merparten av begrepp skrivits fram på ett tydligt, korrekt och fördjupat sätt gentemot caset samt innehållit tydliga, relevanta och flersidiga perspektiv på begreppen. Koppling mellan begrepp och case är tydlig och texten skrivs fram som en sammanhållen text där begreppsanvändningen helt eller delvis vävs samman. Poängen ska totalt sett uppnå väl godkänt-nivå.

Lycka till! /Sanna

Case: "Navet" – när samförstånd blir det självklara valet

Bakgrund

Navet var en samverkansgrupp inom en regional kulturförvaltning. Gruppen bestod av tolv medarbetare med olika yrkesroller: projektkoordinatorer, kommunikatörer, ekonomer och verksamhetsutvecklare. Deras uppdrag var att tillsammans stödja kulturella initiativ runt om i regionen – från lokala föreningar till samarbetsprojekt mellan skolor och kulturaktörer.

Gruppen hade arbetat tillsammans under lång tid och var känd för sitt goda samarbete. Många beskrev klimatet som öppet och respektfullt. Det fanns en uttalad ambition att alla perspektiv skulle få plats, och gruppen var stolt över att sällan hamna i konflikter. Besluten växte ofta fram gemensamt, genom samtal snarare än omröstningar.

Samordnaren Jonas ansvarade för att sammankalla möten och hålla ihop processerna, men uppfattades inte som styrande. Gruppen såg sig i hög grad som kollektivt ansvarig för både arbetsformer och beslut.

En gradvis förändring

Under ett år genomfördes flera mindre förändringar i hur Navet arbetade. För att underlätta samarbetet började man använda gemensamma mallar för ansökningar och mötesunderlag. Tanken var att skapa tydlighet och göra det lättare för alla att följa resonemangen.

Flera upplevde detta som positivt. Särskilt Emma, som hade lång erfarenhet av struktur- och planeringsarbete, tog ofta initiativ till att visa hur mallarna kunde användas på ett smidigt sätt. Hon sammanfattade diskussioner, lyfte fram likheter mellan förslag och hjälpte gruppen att se gemensamma nämnare.

Med tiden blev hennes sätt att formulera frågor och slutsatser vägledande för hur samtalen fördes. Det skapade flyt i mötena, och många uppskattade att diskussionerna kändes fokuserade och konstruktiva.

Samförstånd i praktiken

När nya förslag diskuterades märkte flera att samtalen ofta rörde sig mot det som redan kändes bekant eller lätt att enas kring. Förslag som låg nära tidigare beslut utvecklades snabbt, medan mer avvikande idéer krävde längre resonemang.

Ingen avfärdade dessa idéer, men de tog ofta mer tid och hamnade ibland längre ner på dagordningen. I praktiken innebar det att gruppen oftare valde lösningar som alla kunde stå bakom utan större diskussion.

Flera beskrev en känsla av trygghet i detta. Att fatta beslut utan tydlig oenighet upplevdes som ett tecken på god samarbetsförmåga. Samtidigt började några reflektera över om alla perspektiv verkligen kom fram. De märkte att de ibland justerade sina egna inlägg för att passa in i gruppens ton och riktning.

Beslut och engagemang

Ett tillfälle som flera senare nämnde var när två olika kulturprojekt diskuterades. Båda uppfyllde grundkraven, men hade olika karaktär. Det ena låg nära tidigare satsningar och var lätt att relatera till. Det andra var mer nyskapande och svårare att beskriva i de gemensamma mallarna.

Diskussionen var lugn och respektfull. Flera uttryckte uppskattning för det nyskapande projektet, men samtalet gled ändå mot det mer välbekanta alternativet. När Jonas sammanfattade mötet och frågade om gruppen var redo att gå vidare, instämde alla. Ingen motsatte sig beslutet.

Efteråt beskrev några att de känt sig nöjda med stämningen, men samtidigt funderat över om beslutet hade sett annorlunda ut om diskussionen fått ta mer plats.

Arbetsklimatet över tid

Under året fortsatte samarbetet i samma anda. Mötena präglades av ordning, respekt och effektiv användning av tiden. Flera upplevde att arbetet flöt på bättre än tidigare.

Samtidigt upplevde vissa att deras engagemang förändrades. De deltog aktivt, men tog färre initiativ till att driva egna idéer. Andra kände sig mer bekväma i rollen som stödjande deltagare snarare än idégivare. I gruppen fanns en stark vilja att bevara det goda klimatet, och det blev viktigt att inte störa samsynen.

I informella samtal uttrycktes ibland tankar om att gruppen blivit "våldigt enig", men detta sågs oftast som något positivt snarare än problematiskt.

Efterhand

När året summerades upplevde ledningen Navet som välfungerande. Gruppen levererade enligt uppdrag och samarbetet beskrevs som stabilt och professionellt.

Inom Navet fanns dock olika upplevelser. Några kände stolthet över den goda sammanhållningen. Andra saknade den utforskande diskussion som tidigare präglat arbetet. Det fanns ingen tydlig konflikt, inga öppna motsättningar – men en stillsam förändring i hur beslut fattades och hur idéer utvecklades.

Det var svårt att sätta ord på exakt vad som förändrats. Ändå växte en gemensam fundering fram hos flera:

När alla verkar överens – hur vet man då att alla perspektiv verkligen har fått utrymme?

Begreppslista

- Konformitet - olika begrepp (här får ni bara välja ett begrepp av följande):
 - Compliance
 - Conversion
 - Congruence
- Icke-konformitet - olika begrepp (här får ni bara välja ett begrepp av följande):
 - Independence
 - Anti-konformitet
 - Strategisk anti konformitet
- Social påverkan – olika begrepp (här får ni bara välja ett begrepp av följande):
 - Implicit
 - Informational
 - Normative
 - Interpersonal
- Bases of power – French & Raven, olika begrepp (här får ni bara välja ett begrepp av följande):
 - Reward
 - Coercive
 - Legitimate
 - Referent
 - Expert/expertis
 - Information
- Power tactics – olika begrepp (här får ni bara välja ett begrepp av följande):

- Foot in the door
- Beteendemässigt åtagande
- Hjärntvätt

- Ledarskap – olika begrepp (här får ni bara välja ett begrepp av följande):

- Demokratiskt -
- Auktoritärt -
- Låt-gå-
- Målorienterat -
- Relationsorienterat -
- Situationsanpassat -
- Transaktionellt -
- Transformativt –
- Manligt och kvinnlig –

Prestation, team och beslutsfattande

- Social facilitation (begrepp)
- Social inhibition (begrepp)
- Social loafing (begrepp)
- ODDI Process Model of Group Decision Making, olika begrepp (här får ni bara välja ett begrepp av följande):
 - Orientation
 - Discussion
 - Decision
 - Implementation
- Group polarization (begrepp)
- Big five/Femfaktormodellen, olika begrepp (här får ni bara välja ett begrepp av följande):
 - Openness to Experience
 - Conscientiousness
 - Extraversion
 - Agreeableness
 - Neuroticism
- Group think (begrepp)